

ПАРТИЙЖИ АМЫДЫРАЛ

Парторганизацияның ажылы экижиб турар

Областың колхозтар калдары белеткээр кыла ажал-агый школанын партия организациясынын 1955 чылдың ноябрь-декабрь артык өткөт-сугурадалык хурамын партия бюросунун чотосе ажалыларын коммунистер шынгымын изерткен. Масс-политиктиг ажалдың багыт болганыннан школада өөредилгенин шынары кулу турган. 1954 чылда бирги курска өөренип киргендерин азырадан 32 киж ийги курска малчын шыдаан. Ушкү курстун диннакчыларын өөредилген база-ла шынар чок турган.

Өткөт-сугурадалык хуралдың соонда коммунистерин шүтүчүлөрдү санаадырып амыралга боттадыр талаш-беле партия организациясынын бюросу, оол секретари эш Колосов элден ажалыларын чуртталга партия хуралдарын доктаамал кыдырып, ажал өөредилгенин болгаш масс-политиктиг ажалдарын дугайында ажалыларын чуртталгашкан. Бомунис-терин шүтүчүлөрдү партия хуралдары бердинген. Партия оол күсселдезин таш турар. 1956 чылдың партия хуралындагы ажалыларын бүгү диннакчыларын калбак кыжылган чедиш ажалы-ген.

Школа чанында агитпункт хей яны ажал, солуннар, журналдар, чуртталга болгаш плакаттар-биле дертинген. Агитпунктун турар бажынын ишти кула-

туралт болгаш чыгыт. Партия органи-зациянын чанында агитколлектив доктаам ажалдап, диннакчыларын болгаш чуртталгаларын ортузунга лекцияларын, беседаларын, номчулгаларын үртүчү чуртталга турар. Агитаторларын иштинден эштер Ховалыг, Сарангуев, Калдар-оол. Илья олар ол партияжи даалган үлгерил күсселди туралар.

Школанын партия, комсомол болгаш профсоюз организацияларынын органы «Колхозчу кадр дэш» деп хана солунунун редакциясы (редактору эш Адаманов) ки ажалдап, хана солуну доктаамал ажалуу турар апарган. Школанын эш диннакчыларын эштер Норбу, Төгтс, У. Очур-оол, Х. Очур-оол, Д. Бол оларын болгаш еселерин-даа дуржулгаларын, школанын өөредилге-кижидилгенин ажалында чедишкенин болгаш чет-пестерин ол хана солун үртүчү чырыдып турар. Тус-тус курстарын хана солунуна база-ла доктаамал үнүп келген. Оларын иштинден ийги курстун органы «Эки өөредилге дэш» деп хана солунунун эш-не аки шынары үнү турарын демгелдери чутула.

Школанын партия организациясы бо-лун ажалын моон сонгар-даа улам эки-жиб чуртталга ужалуу.

Н. МАЙГЫН-ООЛ.

Партия эге организацияларынын секретарьларынын болгаш пропагандистеринин семинары

Чаз-Хал районун партия эге органи-зацияларынын секретарьларынын семи-нары чоктаа чаз болуп өртөн.

Семинарда партияжи политиктиг база организацион агитаторларын, бүгү де-лгей байланын болгаш колхоздар, МТС-те партия эге организацияларынын ажал-чуртталгаларын дугайында лекцияларын диннаган.

Болхоздарда болгаш МТС-те партия эге организацияларынын секретарьлары бот-тарын ажал дуржулгаларын солуккан нар.

Секретарьлар комсомол документилерин солутурун белеткен ажалыларын, проф-союз ажалын болгаш херекелерин орту-

зунга ажалын күнделер дугайында боттут дулаамчын алганнар.

Р. ХУНАН-ООЛ.

Ажалчы чоннар депутаттарынын Тес-Хем район Советинин күсселди комитеди кедээ Советтерин ажалдакчыларын семинары өрттирген.

Семинардың диннакчыларын колхозтар-нын ажал-агый хуралдарын, кедээ Советтерин ажалынын болгаш сору-галарын дугайында лекцияларын дин-наган.

Семинарда кедээ Советтерин ажал-дакчыларын боттарынын ажалынын дур-жулгаларын солукканнар.

З. САГААЧЫ.

Хүн-бүрүнүн агитациясы дэш

Бөдөө ажал-агыйн улам ийи хөгжү-дерин дугайында СЭП ТК-нын ажалы Пленумун салган сорулгаларын ажал-даа боттадыр дэш Чаз-Хал райо-нда Сталин аттыг колхозтун ажал-ишчи-лери чүтүлүг ажалдап туралар. Кол-хозчуларын сорулгаларын күш-ажалын улам-на дехинишкан, мында партия ор-ганизация оларын ортузунга масс-по-литиктиг ажалын күнделерин.

Партия организациясы 14 агитаторлар-ын колхоз бүдүргелерин тус-тус уча-стканын диннаган, олар ажал үдө малчыларын, туугуларын болгаш тараамайларын ортузунда хүн-бүрүнүн

агитация ажалын доктаамал чуртталга туралар. Маланга агитаторлар эштер Хайды, Шойда-оол олар боттарынын бесе-даларын, номчулгаларын ажал-агый со-рулгалары-биле холбаштырып турар.

Колхозтун муракчы хойчулары Д. Би-чел-оол, Д. Дукор олар өртөн чылын тө-рөөн хойларынын хураганарын бүгү калгалап алган болгаш хой бүрүзүн 2 килограмм дүктү кыргып алганнар. Олар ажал үдө хойларын кымын ажалда-зын экижиб, хураганарын бо чылын база бүгү калгалап аларын хүтешип алган кымын ажал ажалдап туралар.

Х. ШАРАВИН.

Областың колхозтарында

ФЕРМАДА МЕХАНИЗАТАШКЫН

Чаз-Хал районда «Октябрьн 30 чы-лы» колхоз хаван фермада хей күш негетинер ажалынын механизациян. Ферманын чанында кудукту каскан, оол сутну насостун күжү-биле сорулуп турар. Чекки мыларын болгаш ферма-ны чымыларын бус-биле хандырып турар, ажалдык демор ортукташ база тургусту-ган. Эки ажалдын түнелдиге хаваннар семке, оолдарын менди, дүргөн дүргүтүп турар. Ферма ажал үдө хаван бүрүзүн ортузунда 12 хаван оолдарын ал турар.

ЧАЗ ӨӨРЕДИЛГЕ ЧЫЛЫНГА

Пешке чеди чыл школанын 1956—1957 өөредилге чымында оттулар-ыжын «Большевик» колхозтун бригаданы белеткен турар. Олар партиянын чэрибги естелдиге чеди 800 кубометрин белет-келген хүтешкен, январь 10-да чеди 500 кубометрин кымын тургускан. Бригада ол сорулгаларын күткешкен, колхозтун бот-рутгелеринге, мелукутута болгаш клубка херекелер одала кыжын база белеткээр.

МАЛЧЫНАРГА ЧУРТТАЛГА ТУДУЛАРЫ

Туранда «Кызыл тараачын» колхозтун баштаар чери фермаларда хей күш негетинер ажалынын механизациян хемчег-лери чуртталгашкан, малчыларын чурт-

талга ажалында база улам күткешпей-ли салып турар. Ийи фермаларда тускай ажал ажалдап турар, чүгө өрткөн чымын бегин малчыларга 20 чуртталга бажыларын кымын берген. Теп сүт-ба-ран фермада чунар бажы, электр станцияны ажалдап турар.

ХОВУ АЖЫЛЫНЫН БРИГАДАЗЫНДА

Партиянын чэрибги естелдиге у-куштут ажалын социалисттик хүтешкен-ринин күсселдиге дэш Тес-Хем райо-нда Ленин аттыг колхозтун колхозчулары чүт-үлүг ажалдап турар. Хову ажалын бригаданы тарылга белеткенмишкан, та-раа склади, шымынган шаа, 40 рама-ларын чымын кымын аларында 900 чуртталга болгаш 1400 чинде малчыларын белеткен, сөөртүп алган.

КУЛЬТАРМЕЙЖИЛЕР

Чөөн-Хемчик районун «Бомунпиче-эри» колхозунда култармейжилер Чууна, Шончалай болгаш Сайын-Белек олар ар-тель бүдүргелеринин ажалы-биле тургу-туган бижикке өөренер боттарынын ме-ржежилди бажылан турар. Кичээлдерин недела санында доктаамал өртүп турар. Диннакчыларга чаз болушкуннар тала-зы-биле дончу тайлабыларын чуртталга турар.

Ийи-даа болза, Биров аттыг, Жиданов аттыг колхозтар ажалын сезонунда белет-кел ажалын четпес организационнап өлүк тывыжын панын багыт күткеш-кен.

М. БЮРЮ.

Агар политика бөлүмүндө

Чаз-Хал районун Чаз-Хал суурунун херекелеринин ортузунга агар политик бөлүмүн организастан. Бөлүмүн бажы-ны эш Семис-оол эки ажалдап турар. Ажал ажал болгаш ийи Пленумдарын доктааларын, Женева Чувалда ху-раалын түнелдери өөренип өрткөн.

Бөлүмдө СССР-нин Советинин

дөртүк Сессиянын материалдарын өөри-нип турар. Диннакчылар эштер Бичи-пурт, Шылаа, Чусуаа кичээлдерге өөри-нип өртөн материалдарын ажал-агый сорулгалары-биле холбаштырып турар-лар.

Ч. ОПУШТАЙ.

Чер болгандан

«УТБА-нын 25 чылы» сохостун на-рын-чинде дүк уксалыг кызын хойларын дуржулгаларын 9. Даваанын брига-дамы эки кышталдып турар. Бажаалар таарымчалыг, хойларын хүдүскү олар-га каларышкан, немелде чечерин база бе-рин турар. Ферманын ажалдакчылар зоо-техниктиг курста өөренип чүтүлүш ажалдың практикамын ажалдап турар.

Бүдүргелге ажалдагышкан, билиг ийи-гэди аларын ай хуусаалыг курстары Чаз-Хал МТС организациян турар. Механи-заторлардан баштайы элчеге 24 киж курстун программасын чедишкенин доос-кан. Ам ийи элчеге 22 (оол иштинде участок механиктери 7, бригадирлер 11) киж өөренип эгелген. Даразында эл-чеге-биле өөренилери дирекция чери база белеткендир турар.

Бай-Хазата райулеттур комбинаты өр-төн чылда бүдүргелге планын 102,9 хуу, а деханын оналдын 118,5 хуу күт-сеткен. Бо талазы-биле кидис ийи кымыр база ийи дилер чектер эш-не бедик күр-түлгелер болган. Коллектив чаз чылдың баштайгы хүнелерин эгелеш улам күткешкенин ажалдап турар.

Чазаныкчынын социалистиг чарыжы

Бистин чуртталга үлгүлүгүн чедиш-кенин совет кижилерин күш-ажалын чаз-чаз маадырлыг чуртталга сорул-кирбишкан, оларын патриотчу сатыш-сеткилин хандыктырып турар. Күрүшүн планын оналгаларын хуусаа бетинде күтүлүг, күш-ажалын бүдүргүлүгүн бедик, бүдүрүп турар промучуларын бот-тешин чингелер, оол шынарын эки-жилер дэш социалистиг чарын Кызылдың мебель фабрикасынын коллективинде кал-барган.

Мебель фабрикасынын ажал чазанык-чыларын эштер Александр Лоскутов биле Григорий Михеев коллективте калбарган социалистиг чарыкка кирген боттарынга чаз, бедиктен хүтешкендир алганнар.

Чарыкка алган хүтешкелерин олар тө-лөштү боттадырып, күш-ажалын бедик күрүтүлгелерин чедиш алганнар. Ажал чазаныкчылар херекелеринге эш шынарын кымыларын берип турар. Эштер Лоскутов, Михеев олар боттарынын чазаныкчы мержежилге чаз калдар-ны өөредилгенге улам күткешпей салып

«Барлык» сохоста организастанган агро-зоотехниктиг курстарын өөредилге-зи эки, недела санында 2 каттап кичээлдеп турар. Агроном эш Тихонов, зоотехник эш Маадыр-оол оларын практиктиг ажал-дарга холбаштыр, белеткендир өртүп тур-рар лекцияларын диннакчылар кичээл-гелер олуртуп, боттары база белеткендир кээп турар.

Тес-Хем районда ийи ажал-агый чери-нин Шурмакта бүдүргелеринин коллек-тив чоктаа чаз кымын алган клубун ко-роштут дерин, оол ажалын чонун кул-туралт диннакчыларын төвү кымыр организастан турар. Ажал кинолар, беседа, номчулгалар болулап турар. Бот-тыны-гыр улам-чүтүлүг боттарынын база ажал-дап эгелеш.

«Өк» сохостун механизаторларын бот-тарынын күжү-биле септелге-механик мас-терскаяда доктомобиль тургузарын дооскан. Ол ийишк бүгү чектерин бус-бали-чылар монтаж деригелер база кымын-ган. Ол чорук чүгө дески чымыларын хан-дыр эвес, оол-биле калды бүдүргелге одалгалап улам калмалганы боттары билиш-тир.

Оларын өөреникчилери тур-ган эштер Неволн, Доржов болгаш Диннакчы бүдүргелге муракчылар бо-лу берген.

Ажал шыгын ийи ажалдап база бот-тарынын күш-ажалын рационалдыг ор-ганизациян турган оол 1955 чылда бү-дүргелге планын 150—160 хуу күт-сеткен. Эштер Михеев биле Лоскутовтун ажал-септелдиг күш-ажалын үнелер көрөш, мебель фабрикасынын дирекцияны оларын ертеттиг чүтүлгелер-биле боттал чурт ула-пуртунга элчегелерин хүдүлүг биж-китери-биле шагнаан.

СЭП ТК-нын ажал Пленумун үлгү-лүгүн күжүлүг кедер дугайында ийи-тирин ажалдап чедишкенин боттал дурд дэш янгар айыны оналдамын эш Михеев—160 хуу, а эш Лоскутов—163 хуу күткешкенин хүтешкендер.

Партиянын XX съездинде ажал кымыр февраль айыны планын 175 хуу күткешкен деп муракчы чазаныкчылар ийишкелерин.

Н. ОНГА.

Эртем-техниктиг кады ажалдажылга талазы-биле совет-чехословак комиссиянын сески сессиязынын дугайында ДЫҢНАДЫГ

Эртем-техниктиг кады ажалдажылга талазы-биле совет-чехословак комисси-янын сески сессиязы бо-лун ажалын чоктаа чаз Прагада дооскан.

Улам ажал-агыйн ийи бүрт ажалдарында эртем-техниктиг чедишкени-нин сорулгаларын элчегелер айттыр-галарын, а ол ийишк ийи чуртталгалар а-зында эртем-техниктиг кады ажалдажыл-ганы улам ийи калбартырынын айт-тырларын сессияга чуртталгаш көргөн.

Хүтүл адалган хүтешкелер боттал Совет Эвилени 1956 чылда Чехословак Республикага хемур даш шахтаарында хей күш үнел ажалдарын механизация-нын төлөвиле-техниктиг документа-цияны, даг, металлургия, энергетика бо-лгаш орук-машина туугушкунун дерин-кижиринин чамдык чүтүлгелер белеткен кымыларын ажалын чектертарын бол-гаш документацияны; отка шыдамыкка чүтүлгелер бүдүрүп үндүренин чорутул-галарын технологиян бижилгелерин, бур-ну, борон кислотаны болгаш медицина херекелерин бээр.

Совет Эвилени чехословак тускай эртем-денер, эртем-техниктиг чедишкенин-биле болгаш металлургия база химия үлгүлүгүн, хоодалар кымыларын, электр үлгүлүгүн, полимпикилер бүдү-рүп кымыларын, чедер кымыл ажал бай-дактар чыдар чедер ийишкелеринин тала-зы-биле бүдүргелге дуржулгаларын ийишк ажал ажалын бээр болгаш ол чери-ниг техниктиг дулаамчы көргүлгелер-биле тускай эртемниглерин Чехословак Рес-публикага чуртталга.

Картофель үрезинин чогуур өйүндө бүрүн уруп алыр

Картофель болгаш ногаа бүдүргелерин чоккы ийи—үш чылдарда чүгө хоорай-ларын, үлгүлүгүн төлөвилерин ажалчы чон-варынын хүн-бүрү өзүн турар херекелерин хандылар кымыр эвес, харины ийи-тинин мал ажалынын картофель тала-зы-биле негелдешин бүрүзү-биле хандыларын СЭП ТК-нын сентябрь Пленумун негеш.

Бистин областа картофель болгаш нога-ларын өстүренинге улам аргалар бар. Ол аргаларын ажалдагышкан, бистин чам-дык муракчы колхозтарынын картофел-ди болгаш ногааларын шалын калбар-тып, багыт эвес дүжүтүп ап туралар.

Эртен чымын областың колхозтары картофельдин тарылга шалын 1954 чылда деннээрге 80,2 хуу, ногааларын—26,7 хуу калбартап. Чөөн-Хемчик, Би-Хем, Чаз-Хал райондарын колхозтары эртен чымын картофелди 2—3 каттап хейлү олурукан. Чамдык колхозтар кар-тофель болгаш ногааларын шалын кал-бартыры-биле кады оол дүжүлүг беле-диге кол күткешпей салган. Чижээ, Чаз-Хал районда «Октябрь 14 чылы» колхоз картофелдин гектар бүдүргүлгө-н 150 центнер, ол-ла районда Ворономол аттыг колхозтун ногаа бригаданын калус-танын гектар бүдүргүлгө 400 центнер дүжүтүп өстүрүп алганнар. Ийишк чик-тер еске-даа райондарын колхозтарына бар.

Кызыл районда «Совет Тыва» кол-хоз эртен чымын 45 тонна картофель үре-зинин бүрүн уруп алган. Оол ажал калуста, помидор, арбуз, дыня болгаш еске-даа ногааларын үрезинерин колхоз-тыптынын алган. Ол ийишк Чаз-Хал районда Сталин аттыг колхоз 40 тонна картофелдин үрезинге уруп алган.

Ногааларын болгаш картофелдин та-рылга шалын калбартып, оларын чыл бот-тут багыт эвес дүжүтүп колхозтар ап тур-ган херекелер, ол култураларын үре-зинерин чогуур өйүндө ажал ажалын чымын массалыг үрезинден эгелеш уруп белеткелерин чуртталгаш турарын айттыр-чутула. 1953 чылдың дүжүлүгүн эгелеш колхозтар болгаш сохостор ботта-рынын эки шынарын, шилинде четчин санын картофел үрезинерин-биле бот-тарын хандырткан турарын база чажарын нормаларын кудулар чорукту болдурбас дэш эржек чутула хемчег-лери алырын сентябрь Пленуму оналган айткан. Пленумун оол ажалыкынын бистин областың райондарын, чамдык кол-хозтары болгаш сохостарын мынчага чол-дур күткешпей турар. Бо чылдың эгелеш-ге чеди картофел үрезинин бүрүн чек-тири-биле уруп алган район бистин обла-ста чок болганын херечи болур. Бүгү кол-хозтар хандырып үрезини-биле чүгө 42,2 хуу хандырткан.

Өвүр, Бай-Тайга, Барын-Хемчик, Кы-зыл райондарын колхозтарында үрезин уруп ажалыкынын планын чүгө 12,9—37,7 хуу күткешкен. Чамдык колхоз-тарын баштаар чедер картофелдин үре-зинге уруп ажалды өрткөн күтүн ажал-херечинин үндүрер ажал деп чүвени кол-хоз, сохост бүрүзүнү удурутчуларын ут-пас ужалуу.

Картофель үрезинин чеди уруп а-жалын, оол чажарын нормаларын куду-ларын эртен чылдарын шын эвес пра-тикамын бо чымын колхоз, сохост бүрү-зүгө болдурбас дэш партия, совет ор-ганнарын удурутчуларын боттут хем-чеглери алырын эржек чутула.

Колхозтарын болгаш сохостарын удурутчуларын 1956 чылда тарып олур-тур картофел үрезинин дарыг четчелер алырын-биле боттут хемчеглери алырын онза негетинип турар. Ажал-агыйлаа картофелдин бедик шынарын үрезини-тип алырын чутула.

А. БИЧИКИН,

СЭП обкомунун инструктору.

Адар-Төште бригада

ЧАЗАНА. («Шымын» мөр.). Чөөн-Хемчик районда Сталин аттыг колхозтун туугу бригаданын 44 киж Адар-Төште ийи белеткен турар. Олар шолгога болгаш артель бүдүргелерин 1000 кубометр оттулар маш база 1500 кубометр туугу ийи белеткээр хүтешкен. Олар кымын

картофель үрезинин уруп алыр планын турган, чүгө 50 центнерин ургат-даа болза, ол үрезин картофел соока донуп, үлгүлүгүн турар. Ол ийишк Тес-Хем райо-нун Сталин аттыг колхозунун райола шыгжалыны 15 тонна үрезин картофел соока үлгүлүгүн. Урган картофел үре-зини соока үлгүлүгүн турла, үлгүлүг ажал-кан колхозтарын баштаар чедер, олар-нын агрономдарын, ийишк СЭП райком-нары, райкускомнары бо талазы-биле боттут хемчеглер албайн турарын шыг эвес.

Областың сохостары картофел үре-зинерин уруп ажал ажалын күткеш эгелеш хариысалга чок чуртталга. Оол түн, нелдиге мынчага чедир сохостар кар-тофель уруп ажалыкынын планын чүгө 34,1 хуу күткешип алган. Бо ажал чүгү херечиле турарыл дээрге, РСФСР-нин Сохостар министрствозун төлөөш эш Конгар, ийишк тус-тус сохостар директорлары картофел үрезинин чогуур өйүндө четчир санын кымыл уруп алырын чедир үнелелерин, оол херек-ке албайн барганын айттыр-дыр.

«Барлык» сохост эртен чымын кар-тофель үрезинин уруп албайн, оол тарыл-га планын үскен болгай. Ол сохостун директору эш Казанов моон калды-даа түнелдиг үндүрбөс. Оол тодарай херечи-ин — бо чымын 29 гектар картофел үрезинин уруп алыр планын турган, чүгө чалгас гектар ажал чеге олуртуп үрезинин уруп алган болуп турар. Ол ийишк «УТКА-нын 25 чылы» сохост (директору эш Евсюков) урга чогуур кар-тофель үрезинин планын чүгө 12,6 хуу болгаш «Өк» сохост 52 хуу күткеш-кенин айттыр чутула.

Колхозтар баштаар чедер болгаш сохостар директорлары картофел үрезинин уруп алырын талазы-биле шыгымы хемчеглери алырын сонгаралдын болбас сорулгалын бирээли болур. Амдыгаштан эгелеш картофел болгаш ногаалар үре-зинин картофел хей колхозтардан, кол-хозчулардан, организацалардан тыпты-нып алыр хемчеглери дарыг алырын эш чутула. Ол хемчеглери колхозтар, сохост чогуур өйүндө албас болза, эркен чыл ийишк картофел үрезинин еске райондардан, областтардан салып алыр-чага болгаш сөөртүлгелер хей түнүг ажал-херечинин үндүрер ажал деп чүвени кол-хоз, сохост бүрүзүнү удурутчуларын ут-пас ужалуу.

Картофель үрезинин чеди уруп а-жалын, оол чажарын нормаларын куду-ларын эртен чылдарын шын эвес пра-тикамын бо чымын колхоз, сохост бүрү-зүгө болдурбас дэш партия, совет ор-ганнарын удурутчуларын боттут хем-чеглери алырын эржек чутула.

Колхозтарын болгаш сохостарын удурутчуларын 1956 чылда тарып олур-тур картофел үрезинин дарыг четчелер алырын-биле боттут хемчеглери алырын онза негетинип турар. Ажал-агыйлаа картофелдин бедик шынарын үрезини-тип алырын чутула.

Колхозта библиотека

Бай-Тайга районун Сталин аттыг кол-хозунда номчула бажынында библиотека ажалдап турар. Ийи эртемниг, техника-нын, чечен чогаалын, кедээ ажал-агый-нын номнары болгаш еске-даа ийишк-бүрү 5000 ажыг номнар бар.

А. Пушкинни, Гоголун, Ю. Лермон-товтун, А. Чеховтун, Л. Толстойнун, М. Шолоховтун, А. Фадеевтин болгаш еске-лерин-даа чогаалдарын колхозчулар библиотекадан ап номчуп туралар. Ийишк М. Горькийни «Ава», Н. Остров-скийни «Кан калган катаналы», М. Шо-лоховтун «Аларган кур чер», С. Токан-ын «Араттыг сөзү» деп тыва дылда номнарын

Чазананын машина-трактор станицы тракторлар болгаш кедээ ажал-агый ма-шиналарынын септелгелер улам хожу-даашкынын чорудуп турар. Оол кол чыл-лазанын организацион удурутчуларын чет-пес тургустунуна. Эртен чылдың дертүк кварталында септээр 25 трактор-ларын орнуна чүгө 20 кылдыган, а херек кырында ол санын иштинде 9 тракторлар дүжүт ажалыкынын мур-нунда-ла септетинген турган.

МТС-тин кол инженерин эш Дубинцов, септелге мастерскаянын эржекелер эш Русов, инженер-механик эш Попов олар-нын багыт удурутчуларын, графиктин күткешкелерин хыналда чогулган септелге чүгө оожук чуртталга эвес, кылды-ган чүтүлгелерин шынары куду, чамдык хоужаларын, харины тракторларын бегин катан септээр ужалга таварып турар.

МТС-те удуртулганы экижидер

Чазананын машина-трактор станицы тракторлар болгаш кедээ ажал-агый ма-шиналарынын септелгелер улам хожу-даашкынын чорудуп турар. Оол кол чыл-лазанын организацион удурутчуларын чет-пес тургустунуна. Эртен чылдың дертүк кварталында септээр 25 трактор-ларын орнуна чүгө 20 кылдыган, а херек кырында ол санын иштинде 9 тракторлар дүжүт ажалыкынын мур-нунда-ла септетинген турган.

МТС-тин кол инженерин эш Дубинцов

Багдад пактызы—колониализмнин чаа хевир

Америка империализмнин Чоокку болгаш Ортаақы Чоон-чүктө агрессия багдад пактызын калыптырыпче угуланыпса политиказы чөйрөмүзүнүн бо району-нун улустарынын өзүп турар уулу-нун улустарынын таварыш турар.

Од дугайын Норданияда болуп турар болуштунунар бүзүрүлүш-биле херечилеп турар, оң улусу багдад пактызына ууру эрес маадырлыгы-биле демисежир турар. Бо агрессия шериг бөлүгүлөшкөнүнине киреринче Норданияны албадарын ора-далашыпса, англи дипломатия нордан ча-жакка каржы кыймылынын кылган. Ын-чага-даа колониалдыктык бадалары буураашыкты таварышкан. Норданияны улусу империализмге чамасыздыкты-биле ууруланышканын массалык чыккал-дары-биле, ажал соксалышканын ба-да-гаш митинглер-биле харыштылар. Ба-гдад пактызына каттыжарын болуп турган Маджалин чазз эрге-чагырга беш хо-нустан ажырап турар шыдаван, а Маджали богу даштыкы чуртче дептирген.

Ам бо уеде Норданияны империализм чаа кыймылына таварыштырар турар. Бо уедеде Англия-биле кады америка дип-ломатия болуучу ажал-чорудуга азын иди-киткен. Франс Пресс агентствосунин корреспондентинин Вашингтонда де-кабрь 9-та мэдээлген болза, америка ча-кал «Норданияны багдад пактызына кат-тыштырар идеядан ойталаван».

Сөөлүгү хүнерде Норданияны уду-туг хоорайларында — Акманда, Перу-салында болгаш еселерде-да багдад пакты-зына уурулган чаз күчүгү чысаалар болган, оларга он-он күч кийире кириш-кен. Чуртка бүтү-нүн ажал-соксалыш-каны чарлатылган. Англи генерал Глаббон командирлигинде турар араб легион чы-саалтанарга ууру бо-чөккөсү херечилеп-нер. Хей санныг үскүлөшкөнүнине түнелдеде өлгөнөр болгаш чүс-чүс ба-далдыгырлар болган.

Норданияны ажал-бүтү политиктиг партиялар, хей-инини болгаш профес-сионизмдер уурулса мимик кыйты-ларын үндүргөн: «Бис багдад болгаш еске-даа даштыкы пактыларын бүтүрү шаап турар болгаш оларга Норданияны катты-жарын болдурбас бис. Чурттуң даштыкы хамаарылган хосталырын болгаш даш-тыкы пактыларга база колониализмге ууру демисежир турар араб чурттар-биле кады ажалдыгырлар кылгаштырар кү-чүс турар бис».

Чаз нордан чазак даштыкы пактыларга киришпес дээр дугайында медегледи кыл-ган деп моюнууда-ла паралага дин-нэтан болгай. Бо бисиле араб чуртту-гу улусу багдад пактызын бүтүрү шап-тыла, англи-америка кыймылына тур-нуг ууруланышканын түргүчүлөн турар дээрин Норданиян көп турар сөөлүгү медегел көргүзүп турар.

Норданияны улусунун маадырлыг де-мисежир Чоокку болгаш Ортаақы Чоон-чүктө бүтү чурттарына дегенчели тышкан. Од черде киндиг болу-даа, чүгө дээрсе Норданияда болушкунунар «араб чурттар-нын ууруланышканын сый-шавар согу-галыг калгач сүлөшкөн» эвендарынын бирөөсү болуп деп Египеттик «Аль-Азхар» солуну бижээн.

Чоокку болгаш Ортаақы Чоон чүктүн чурттарына Англиянык болгаш АКШ-тын тергилелин быжыгаштырарча угулган багдад пактызы — англи болгаш америка монополияларын чөпсө болуп деп чүсө кымга-даа чажыт өвөс болуп турар.

Капиталисттик чурттарынын нефть кура-лыларын 60 ажал хуузу болуп турар багдад нефтийлг черлер бо районда тур-деч чүс билингир. 1954 чылда моорган 134 миллион тонна нефть, а 1955 чылда баштайгы сая-медегелери эугаар азыра 150 миллион тонна хире нефть алынган. Чоокку болгаш Ортаақы Чоон чүктүн чур-тарында бүтү нефть тыжыжынын барык шунтузу, чурттуң чоңун мөчүчү тургаш,

канчаар-даа ажал хей ажал-кончааларын ап турар даштыкы монополияларын — америка, англи, француз, голланд моно-полияларын холунда турар. Американын недела саанында үнер «Ньюсвистун» сан-медегелери эугаар алырга, чүгө чангыс Англия бейи бо райондан чылда «кадыг-бир хевир-биле» 600 миллион хире до-ларын ап турар.

Монополиянын эрге-ажыктарын кам-дашыла, Англиянык чакырыкчы бөлү-кери Кипр ортулукче некеде шериглерин чорудар деп шиптирини хүлөп алган. Я-варь 10-да билинген, чүгө дээрсе «кору-муну тургаштыра араб легионга ду-даар кылдыр» оларын Норданияга өткө-дөр деп турар. Ычангаш Норданиянык ишти-ли херектеринге Англиянык шугут чөпсө-тиг холгаарлаашканын быжыжышкы-нын дугайында чугаа чоруп турар-дыр.

«Дейли экспресс» солунун хайтапса, чыгышын ажал-биле чугаалар турары бо-ла: «Норданияга найыралдык чазакты хе-вөс артыра Ортаақы Чоон чүктө англи политиканын кол айтыры деп санал тур-дур... Персия мугулаурда нефтинен эу-рулганын үлүн алырын хандырып алгыш, Англия чүгө ынчаарда бодунун амы-дыралыгын демисел хевээр артырып ап-шыраар дээринге Иден болгаш оң мине-трери бузуруп турар. Кандыг-даа байдал-биле ол шыдажып эркен турар дээр О-ртаақы Чоон чүктө англи кургаг чер кү-штеринин кол команданчысы генерал Кейтлинн күштерин көүдөдир деп премьер-министринин шиптирилген ужу-рун кол чылдагашы бо-дур» «Таймс» со-лунун болуучу талазында демтеген тур-дур болза, Чоокку Чоон чүктө англи шериглерин чорудар чоруп «Америка база ол ышакш улуг сонуургалдыг болуп турар болгаш ам бо уеде англи-америка поли-тиказы сырыг таарыштырыр эргенон чу-гула бо районга донтаамал болуп чорукка дегүм болур».

Барын талазы күрүлөс Чоокку бол-гаш Ортаақы Чоон чүктө, бо районуу чурттарын колониалдык үтпө-дөрөөдөш-кенин болгаш оларын боттарынын шериг пайдасын болдурарында аңгыла калды-даа еске согулгаларын салбайн турар дээр дугайын ыдыг чергелг ажал минимиз-мдер база катан херечилеп турар.

Чоокку болгаш Ортаақы Чоон чүктүн улустарын ыдыг байдал-биле моюн иди-китерин күчөтөй турар. Ола боттары-нын күрүлөсүнүн национал хамаарыш-пас чоруну быжыгаштырар негеп турар.

Египеттик, Сириянык, Ливанык, Сауд Аравиянык болгаш еске-даа араб чур-тарынын хей-инини багдадтык шериг па-ктызы чүгө колониалдык күрүлөсүнүн эрге-ажыктарына бараан болуп турар, ын-чангаш Чоокку болгаш Ортаақы Чоон чү-ктүн чурттарынын бүтүн эргезинге болгаш национал хамаарышпас чорунга улуг кы-жанышкы болуп деп чүсөй ажал билип турар. Барын талазы күрүлөсүнүн тур-гузуп турар шериг пактылары болза, «ко-лонализмдин чаа хевир» болуп деп «Аль-Гумури» деп египет солун айтып турар. Солунун демтеген турары бола, ыдыг пактыларга кирижир чорук «бисте» улуг күрүлөсүнүн холунга ойнаарга ба-далдыгырлар болгаш олар боттарынын тер-гилөөшкенин бисте кырыгыса тургу-ларлар. «Шериг пактыларын Египет бу-руу шаап, Ортаақы Чоон чүктө пактылар-нын дууламчызы-биле база катан шугун кирип орадажып турар империализмге ууру араб күрүлөсүнүн хамаарыш-пас болгаш национал таланттыг чорун кам-тааларына туржуп турар» деп чүгүлүн тү-нелдеде бижип турар.

Багдад пактызы «даштыкы характерлиг» болуп турар, ол Чоокку болгаш Ортаақы Чоон чүктүн улустарынын күлө-соруу-га чөрүштүр тургустунгаш деп араб па-лакта база катан салгыдырып турар. Ирак-

тан аңгыла бүтү араб чурттар агрессия багдад эвенлигине каржыранды ойталаан.

Индияны, Бирманык болгаш Афгани-станык үлестерин эугаар нейтралитеттик политиказы, империализмге шериг бло-ктарына болгаш эвенлигине киришпес чорук Чоон чүктүн чурттарында — Егип-етте, Сирияда, Йеменде, Ливанда, Нор-дания болгаш еске-даа күрүлөсү чүгү-дүг кылдыр көрдүтүп турар.

Чоокку болгаш Ортаақы Чоон чүктүн чурттарынын политиктиг ажалдыкты-нын саналары од дугайын чугаалар турар. Чижээлээр, «Дейли стар» солун-нун корреспондентинин харыштыга Ан-гли премьер-министри Рашид Карам-ның медегледи болза, араб чурттар да-штыкы күрүлөсү-биле шериг пактыларын-га киришпес ужурул, а араб чангыс-аал чорукту челип алырын орадажып ужу-рул. Ливан чазак бадалтык шериг пакты-зына каттышпа деп ол медеглээн.

Багдад пактызынче киир тыттырган чурттарда бо агрессия шериг бөлүгүлөш-көнүнине кирген чорукка ууру хөвнерин күштөлип турарын даштыкы паралаганы медегелери көргүзүп турар.

Чижээ, Пакистанык «Синд авам ма-хаз» шейх партиянын даргазы А. М. Син-дикин паралага тылаалыктыгине меде-глээн болза: «Бистин даштыкы политик-а-зын ажал-биле аде көр ужурул уеисе келген. Найыралдык болгаш кам ажал-дыктыгын харылаалар Пакистанын талазында кандыг-бир шериг күлө-сө-лөр чокка бүтү чурттар-биле хөгжөөн турар ужурул».

Ыдыг чергелг кыйгыгыларын тургу-зула хуралынын депутаттары З. Ахмед биле Рахман кылган. Карачин Мусул-ман дигитинин конференциясы резолюция хүлөп алган, ында чугаалар турары бо-ла, сөөлүгү чылдарын дургузула Паки-станын чорудуп келген даштыкы поли-тиказы «бүтүн буураашкына» таварышкан ынчангаш ону аде көр ужурул.

«Нейтралитеттик политиказы хары-моон мурунда ону айымыг болгаш алыс болза чок деп турган кым-бир кийире-сө-сө билин улам хандыкшылдыг апаргал» дээр-ин «Доон» деп пакистан солун чокка Чоо-аргажыттып кырында минир ужурга та-варышкан.

Тайрижас чорук Турцияда, Иранда болгаш Иракта күштөлип турар. Оң то-дарай херечилин болза Турцияда болган Иракка чокка чаз болган чазак кризис-те болуп, мында чакырыкчы өлкүлөсүнүн «ыг даштыкы политиканын угуланыш-кынага ууру оппозиция база өзүп турар-ын» олар көргүсөн.

Чокка чаз Практын политиктиг көсүк ажалдыктылары хаан Фейсалга дигер би-жикти чорудуп, анаа багдад пактызын киришпес политиказы чили-биле кү-чүмүлөөн. Практын амгы чазанын дүжө-рин, багдад пактызында чурттуң үнерин, араб улустарын эрге-ажыктарына дү-жүп турар политиктиг чорударын дигер би-жиктиг авторлары негеп турар.

Нордания империализмге чамасызды-гынын буурап дүшкөн, Чоокку бол-гаш Ортаақы Чоон чүктүн чурттарында багдад пактызына ууру шипчешкенин өтүлгөн болза, колониалдыктык маа-ла моонда чокка кыра-туралыда ажал-дур чорунун үеи эркен деп чүсөй бүзүр-диг-биле көргүзүп турар. Ам барын тала-зы күрүлөсү чөйрөмүзүнүн бо рай-онунда боттарынын туруштарынын бо-жаң-нашканынын дугайында айымаарып турар. Оң ужурунда Нордания болуучу-кунуларын Англиянык болгаш АКШ-тын политиказын Чоокку болгаш Ортаақы Чоон чүктө ууру аштыгышканын хе-речилин кылдыр америка паралага көрүп турар.

П. ДЕМЧЕНКО.

Улустар аразынын дүшкүрлүг чоруктарын чавырылдырар болгаш чөпсөгленишкенин эндере бүдүрерин хоругдаар дээш!

Франциянык тайбыкың национал чөвүлелинги кыйыры

ПАРЖ. Франциянык тайбыкың на-ционал чөвүлелинги француз улуска кый-гырын болуучу сессиянык хүлөп алган.

Январь 2-де болган парламент согу-даларына француз хамаатылар Сонгу Аф-рикада, ылангыч Алжирде күчүлөшкөн-нөрин болгаш дайыннык политиказын бүтүрү шапкан, чүгө дээрсе ол да-йын ынаар шериглерин чорударына, шериг чарыгалдарын өстүрүлгөн, Франция бо-луну ат-алдарын чидиринге, хей са-нын кара-когараларга чидирген дө-кыйгырыла чугаалар турар. Париж ду-гуржулгаларына үндөйлөш, герман ми-литаризмни катан тургузар чорукту бот-тандырып турары Францияга кыжаныш-кын болуп турарына холбайтыр француз согулгалар боттарынын таарышпас чо-руун алергелээнер. Чурттар аразына бүзүрлөс чорукту күштөлдүрүп турар болгаш улустарын ажалдыктыг дегенли-кулаалыгыла чидирип турар улустар аразынын харылааларында дүшкүрлүг чоруктарын чавырылдырар болгаш чө-п-

сөгленишкенин эндере бүдүрерин хо-ругдарын олар дөткөөнөр.

Чаз согултурган депутаттар болгаш чаз чазак француз улустун негелелерин бо-гаш күлө-чүткүлери амыдыралга бот-тандырып хүлөп алган деп кыйгырыла ойнаал демтеглээн.

Франциянык тайбыкың национал чө-вүлелинги чөпсөгленишкенин кызыра, атомжуг чөпсөкти хоругдаар дээш бүтү чурттарга калбак шипчешкенин негеп-дир деп Тайбыкың дүгү-делеге Чөвүл-елин шиптирине байыр чидирип, Фран-циянык тайбың талаалыкы оң угу-ланышкына дораан боттүг хемчегелери алыртып кыйгырып турар.

Чөпсөгленишкенин дүжүр ай-тырынын талазы-биле улуг күртчө-лө-ниң аразына дугуржула челип алырга иди-ган берип, Франциянык чөпсөктү күштөй болгаш шериг чарыгалдарын кыйырыла, ол айтырыктарын шип-чешкенин болуучу салышканын француз чазак челип алырын тайбыкың национал чөвүлели кыйгырып турар.

Францияда тайбың талаалыкынын шипчешкенин Барыла Германиянык чө-псөгленишкенин ууру демисел тургу-дур, Франция болуучу айым чок чо-руун хандырып, ууру күрүлөсүнүн ар-зында болуучу туружун хевээр артырын, коллективтик айым чок чоруктуң ниги-европа системасын тургузарына иди бер-ип дээш демисежир алаар деп кыйгыры-ла чугаалар турар. Ол шипчешкени Ал-жирде дайыннык сокардык дээш база ал-жир чөлүн алар-хүндүгүг талалыкты-ры-биле чугаалашканын дээш де-мисежир.

Сессияга хүлөп алынган организастыг айтырылалар талазы-биле резолюция француз улус массалар «тайбыкын бы-жыгаларыга боттүг хемчегелери алыр дээш демиселге боттарынын шиптирлө-чоруну балыктар» арганы бөр тодарай хемчегелерин айткан.

(СЭТА).

ГДР-нин чаа тудуглары

БЕРЛИН. Дайыннык үргөзгөн ажал-дык катан тургузар талазы-биле ууру ажалдык республиканын ажалчы чоңары ажал эртер турган болза-даа, Герман Демократик Республика болуучу туруп ке-лгенин алды чыгынын иштинде күрүлө-нин, ажал-агынын болгаш культу-тургузушкунуну бүтү азыралында ууру чедикшиктерин челип аасан.

Республиканын чөөн, чүгүлө Одер-Франкфурт чогуунда республиканын чаз ууру тудугларынын бирээси—Сталинтал хоорай чатылап чоруктан. Бо хоорайнык чоңу 15 муң хире кижи болуп турар. Дык кыска уенин иштинде мааза туу-талга бажынарын, административтик, коммунал болгаш культураны хей санныг албан черлерин тургустунган. Сталинтал-тын ажалчы чоңарынын чоргалары болза, металлургияны И. В. Сталин ат-тыг ууру комбинаты болуп турар. База-а-мын кыска хуураанын иштинде рес-публиканын барын чүгүлө Кальбе хоо-райнын чогуунда металлургиянык «Вест» деп база бир комбинаты тургустунган. Бранденбургта, Хеннигсдорфта болгаш Рымта кан экидирер болгаш кан прокат заводтары, Деленде ажал шыларын кан завод, Утерсдорфтонда металлур-гиянык «Макс-Хотте» завод чаз тур-густунган ажал катан чазыткан.

Эртемендерин чаз болгаш бүүрүлгөн чазарткычларынын күженишкенин-биле хире хөмүр даштан металлургия

боксузун бүдүрүп азыр арганы ГДР-м ажалтыкан. Бо согулга-биле Лауххаммер районунда коксокаминанык Маттас Рако-ши аттыг ууру заводун тургустунган.

Балтий далайын эринде судно кыл-ыр черлерин тудуп тургустунган, ол черлер-сугга ишкери 3 мундан 10 муң тонна че-дир далай судноларын кылган турар. ГДР-де он ууру «Борнов-верфт» деп судно кы-лыр черин үш чыл иштинде тудуп доо-сан.

Бирги беш чылдык иштинде ГДР-м чиник, пөс-тазы болгаш аш-чөм үлет-пүрүн хей-хей бүүрүлгелери ажалды-кырган. Октябрьда Делишгеге он чаз тех-ника-биле деринтенг чигир заводу ажал-лаады кирген.

ГДР-нин беш чылдык ууру-ууру чаз-тудугларынын санына Бола хемде (Маг-дебург округ) туттунуп турар Германия-а он ууру суг шыгалыры хамаарып тур-дур. Ында туттунуп турар плотинанын бейи 105 метр челип турар. Плотина ту-дуп алырга кылдык районнарнын чоңуу болгаш бүүрүлгелерин суг-биле хандыра-рын экидирер арганы бөр. Суг шыга-мын ууру-дүжүгү 10 муң гектар че-рин үлөшкөндө камтаалар болгаш 5 муң гектар черин суггаар арганы бөр.

Берлиндин районунда Эберсвальда чо-гуунда тургустунуп турар кан прокат за-вуду январын баштайгы хүнеринде про-дукция берип эгелээн.

(СЭТА).

Индиянык хөгжүлөдүшкөн ийги беш чыл планынын төлөвилелин дүгүлөндө Нерун медегледи

ДЕЛИ. Индий информация бюрозунун диниянын турары-биле алырга, национал план комиссиянын чанында парламен-тинин консультативтик чөвүлелин ху-ралы чокка чаз болган, ол хуралга Ин-диянык хөгжүлөдүшкөн ийги беш чыл планынын төлөвилелин чугаалашып кө-ргөн. Хуралга Индиянык премьер-министр Неру чүсө чугаалаш.

Планын ап көрөдө төгөй байдал-биле азы барымдаалар көрүп болбас, план дээр, тодарай согулгалыг, ынчангаш ону бот-тандырышканы тодарай аргаларын бо-лур ужурул дээр дугайын Неру меде-глээн. Күрүне болгаш хуу секторларын ролуну дугайын чугаалаш, Неру көзө-а-жал-агы болгаш үрүмөс ус-дартанна-га үлетпүр хууну секторунга хамаар-жыр болгаш олар дээр, ажал-херекти-контуг дегем азыр болуп деп айткан.

Аар үлетпүрү ап көрөгө оң чамдык он-ууру алызырын күрүне секторунга ха-маарыштырган турар ужурул, ынчаарга кураавыларын челишпей турарынын ужурунда еске чамдык алызыр күрү-нөй холуга шилчээс туруп болур. ын-чалза-даа ону күрүлөсүн контролга-турууга ужурул. «Айтыры болза про-дукцияны уагатырына чуртта бүтү-минимизм, бүтү күштү бистин ажал-лаан турарымыста. Демиселге алызында баргаш бистин байлаанын болгаш бист-тин продукцияны көүдөткөндө ха-мааржыр» деп ол айткан.

Ийги беш чыл планынын дугайында болуучу бадалык иреттешпаш, планын, эчс согулгалык национал орулганы уаг-ат

тырында, Индиянык улусунун ажал-дыктыгын дегенлиг бөдүрүлгөн болуп деп Неру чугаалаш.

«Нийти-биле бистер чурттуң байлаан көүдөлдөрүнө болгаш бистин улус-уу-стун амыралыгын дегенлиг бөдүрү дөш ол байланын шын хуваарычче чү-күлүп турар бис» деп ол медеглээн. Ол дугайында монополияны өстүрүлгөн чү-күдөр шын өвөс бадаларын хүлөшө-тө-лөдө, байлаларын тургустурун арга-ларынын дугайында айтырып чугаала-жыр көрүп чүгүлэ. Шын бадаларын, то-дарайлаа, деген дөш өвөс чорукту чылдып турар бадаларын деткирип чүгүлэ деп Неру уламчылаан.

Ийги беш чыл планында аар үлө-тпүрү хөгжүлөдүшкөн ууру күштү салган турар. Индустриализация дүрөн бот-тандырылган, даштыкы күрүлөсүнүн ха-мааржылыгын бистелеринге болгаш даш-тыкынын валюта ажалын камнаарына ол мырнай-ла эргөкч чугула болуп деп Неру ону ийи айткан. Машина тудар үлетпүрү, а ол ышакш минералдык бо-лгаш нефть кураавыларын болзааырады ажалдыктын хөгжүлөдүшкөн чугула ужу-рулалык ол демтеглээн.

Оң-биле кады ылангыч көдө район-нарга болгаш чамдык талазы-биле хоорай-ларга хергелдиг бараанын хейи бүүрүр талда, база эң-не хей санныг кийилерин ажал-биле хандыра дөш үрүмөс ус-дартаннага үлетпүрү болгаш чиник үлетпүрү хөгжүлөдүшкөн чугула дөш Неру медеглээн.

(СЭТА).

Парижтиң ажалчы чоңарынын митингизи

ПАРЖ. Январь 17-нин кезеэинде кымык велоромга митинг болган, ону Франциянык Коммунисттик партияны чамдырган. Ук митинг Франциянык ам-ты политиказын алызында өскөрт со-рулга-биле Улусчу фронтунуң чазан тур-гузганы дээр француз ажалчы чоңарын демиселдин демдөөн ала-биле эркен.

Коммунисттик партиянык Политбюро-нун кезигүү Жанетта Вермер митин-гин ажалдып турган, январь 2-де болган парламент согулгалары реакцияны, дайыннык болгаш түргөлдиг политик-а-зында чазакты ойталаарын челип алыр деп француз улустун тура-соруун көрү-сөкени ойнаал демтеглээн.

Коммунисттик партиянык согулгалар-га ууру чедикшикни демтеглээн Вер-мертин чугаалашы бола: «Бистин пар-тиямыстык тилелгези чөөн үелдиг иш-ти бурунгаарлаашканын-биле холбайып болгашы-биле черде кайгамчыктыг болгаш чугула болуп турар, ол чорук политиктиг угуланышканын өскөрт дугайында улустуң күзөлиң күлөсүл аргалыг тур-дурган: Хөдөлүшкенин чангыс өш дээш шипчешкенин, Улусчу фронтун

шипчешкенин чүгү-даа чүсө ара докта-дып шылаас».

Оң соонда Франциянык Коммунист-тик партиянык ТК-нын секретары Фран-суа Биу чүсө чугаалаш, согулгаларга Коммунисттик партиянык тилелгези иди берген байдалды тодарайлаан.

Чурттуң амгы политиктиг угуланыш-кынын өскөрт деп француз улустун калбак кезектеринин негелелерин сагын-дырган ам француз ажалчы чоңарын согулгалык болза, чаз тилелгези: Улусчу фронтунуң чазан тургустунган челип алы-ры болуп деп Биу чугаалаш.

Митингдин түнелде Франциянык Коммунисттик партиянык ТК-нын сек-ретары Жак Дюло чүсө чугаалаш. Фран-цуз улустуң күзөлиң дугайын сагынды-рып, Францияда политиктиг күштөрин амгы тургустунулаанын дугайын чугаалаш Дюло чөөн үелдиг күштөрин политиканын тилелгези база Улусчу фронтунуң тилелгези дээш мога чок де-миселдин чорударынче коммунистерин бо-гаш бүтү француз ажалчы чоңарын кый-гырган.

(СЭТА).

Сонгу Норвегиянын шуургандан когараан чонунга Совет Эвилелин дууламчызы

ОСЛО. Норвегиянык телеграф бюрозун дачыдып турары бола:

Норвегия Совет элчин Г. П. Архальев премьер-министр Герхардсенге чорашы. Сонгу Норвегияга шуургандан когараан-нарга дууламчы көргүзө-биле Совет Эвилелинги Кызыл Крестин Норвегиянык

Кызыл Крестинин эргезинге 50 муң рублди тысыр деп дынаткан.

Совет Эвилелинги Кызыл Крестинге өөрүп четирген дачыларын пр-мье-министр элчинден дилээн.

(СЭТА).

Англи ажалчылар ажал төлөвирин улгаттырарын негеп турар

ЛОНДОН. Ажал төлөвирин улгаттырар чугайында негелелерин чалгыч Англия-да өзүп турар. Лондон радиостун диния-саны-биле алырга, бо уеде ол негелелерин улгүлөшкөн ажал-бүтү азыралынын ба-онк 2 миллион ажалчыларын иди үндү-рүп турар. Ийги негелелер иди үндү-рүп професилдерин санагышкан, ол «не-гелде Англияда чүсө эрта улгаканы-биле болуп турар» деп Рейтер агенттеди ми-нип турар.